

Motion

Regionfullmäktige
2023-03-07

Motion angående – strategi för energigemenskaper

Västra Götalandsregionen har arbetat strategiskt och effektivt med att bygga ut bredband via fiber bland annat genom att stimulera och stödja bildandet av fiberföreningar. Den första strategin för bredbandsutbyggnad antogs 2009 – 2010, Den senaste strategin är från 2018 ”Bredband där du bor, verkar och vistas”. Idag är Västra Götaland det län som ligger längst fram i utbyggnaden av bredband på landsbygden. Det finns fortfarande vita fläckar men om inte potentialen med fiberföreningar använts, där människor sluter sig samman, hade situationen varit en helt annan. Samhällsutmaningen med att bygga ut snabbt internet möttes med att stimulera och stödja sammanslutningar i föreningar.

Idag står vi inför nya samhällsutmaningar där bristen på el, elnätskapacitet och effekt i systemet kan hindra klimatomställningen och äventyra framtida jobb. Klimatomställningen för Västsveriges stora företag riskerar att försenas och försvåras om inte kapaciteten för elproduktionen ökar.

I dagsläget är det statliga stödet riktat till enskilda hushåll som kan få stöd till egen energiproduktion och lagring. Men alla hushåll har inte möjligheten att göra den stora investeringen som det innebär. Det är också sammantaget dyrare om var och en i ett villaområde ska göra investeringen i stället för att göra det tillsammans med andra.

Behoven är enorma och de flesta är överens om att det inte räcker med mikro-lösningar eller enbart storskaliga projekt. Sol- och vindkraft går snabbast, och är billigast att byggas ut, men det måste mötas upp av myndigheter och nätföretag.

EU har i olika direktiv uppmanat medlemsstaterna att skapa en särskild lagstiftning för att underlätta bildandet av s.k. energigemenskaper. Men en sådan lagstiftning är ännu inte på plats i Sverige. Sverige är enligt uppgift i media sist på bollen. Staten jobbar i stuprör och de energigemenskaper som är under bildandet möter svårigheter. Trots detta verkar en sammanhållen lagstiftning dröja.

Det är dock inte omöjligt att ta saken i egna händer och bilda energigemenskaper. Det finns i nuläget 56 ansökningar i landet som väntar på besked. Utvecklingen går dock trögt, föreningarna möter flera hinder. Regelverket är snårigt, lagstiftning är inte harmoniserad, svårigheter i kontakter med elnätsbolagen är några av hinder för kooperativen.

Människor är vana att organisera sig i vägföreningar, samhällsföreningar, fiberföreningar, bostadsrättsföreningar och villaföreningar. Civilsamhället tar ofta tag i samhällsutmaningarna genom att bilda ekonomiska sammanslutningar. Nu bör vi möta upp med den möjlighet som energigemenskaper kan ge.

VGR bör utarbeta en strategi för att underlätta för energigemenskaper, med kunskapsstöd, samla de aktörer som kan underlätta bildandet och ge stöd till energigemenskaper. Det finns flera fördelar med detta. Ökad elproduktion för att klara klimatomställningen, minskad sårbarhet, människor kan tillsammans minska beroendet av övrig tillgång på el samt robusthet i systemet. Organisering via ekonomiska föreningar är kostnadseffektivt för samhället.

Motion

Regionfullmäktige
2023-03-07

Energigemenskaper är ett sätt för människor att ta makten över elproduktionen, blir mer oberoende, dela med varandra, utveckla landsbygden, stärka gemenskapen och ett sätt att ta sig an en av vår tids stora utmaning – omställningen för att klara konkurrenskraften, jobben och klimatet.

Regionfullmäktige föreslås att besluta:

1. Att VGR utarbetar en modell för stöd till energigemenskaper med inspiration hämtat från arbetet med fiberutbyggnad och bredbandsstrategin.

Maria Andersson

Ledamot av Regionfullmäktige (C)

Aida Karimli

Ledamot av Regionfullmäktige (C)